APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2365

[Total No. of Pages : 4

[6632]-27

Fourth Year B.A. LL.B.

(Five Year Course)

LC-0701 : CONSTITUTIONAL LAW - II

(2017 Pattern) (Semester - VII)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.*
2) *Answer any two questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
3) *Answer any 3 questions from Part C Each question in Part C is for 5 marks.*
4) *Figures to the rght indicate full marks.*

PART - A **[45]**

Q1) Compare and contrast the federal structures of India and the United States Explain whether India can be truly called a 'federal' state.

Q2) Discuss at length the Constitutional scheme of distribution of legislative powers between the Union and the States in India. Under what extraordinary circumstances can the Parliament legislate on matters specifically enumerated in the State List?

Q3) Critically evaluate the scope and application of Article 356 of the Indian Constitution with reference to the principles established by the S.R. Bommai case (1994) to prevent its misuse.

Q4) Discuss the position, powers and functions of the President of India.

Q5) Explain with appropriate case laws the jurisdiction of the Supreme Court of India.

P.T.O.

CLWP013071 103.171.133.183 27/04/2026 13:27:13 in-pnq-static-183-133-171-103

PART - B [20]

Q6) Critically examine the administrative relations between the Union and the States in India.

Q7) In light of the judicial pronouncement discuss the Parliamentary Privileges of the Union and State Legislatures.

Q8) Examine the scope and significance of the Freedom of Trade, Commerce and Intercourse under the Indian Constitution.

Q9) Discuss the Structure Powers and Functions of Panchayat System in India.

PART - C [15]

Q10) Answer any three of the following Short notes

a) Tribunals

b) Money Bill

c) Rajmannar Committee

d) Public Service Commissions

e) Election Commission of India

⌘⌘⌘

CLWP013071 103.171.133.183 27/04/2026 13:27:13 in-pnq-static-183-133-171-103

Total No. of Questions : 10]

PF-2365

[6632]-27

Fourth Year B.A. LL.B.

(Five Year Course)

LC-0701 : CONSTITUTIONAL LAW - II

(2017 Pattern) (Semester - VII)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :

1) भाग अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
2) भाग ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
3) भाग क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.
4) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

भाग – अ **[45]**

प्रश्न 1) भारत आणि अमेरिकेच्या संघराज्यीय संरचनांची तुलना व फरक स्पष्ट करा. भारताला खऱ्या अर्थाने 'संघराज्य' म्हणता येईल का, हे स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) भारतामध्ये केंद्र आणि राज्ये यांच्यातील कायदेविषयक अधिकारांच्या वितरणासंबंधीच्या घटनात्मक व्यवस्थेची सविस्तर चर्चा करा. कोणत्या असाधारण परिस्थितीत संसद 'राज्य सूची' मध्ये विशेषत्वाने नमूद केलेल्या विषयांवर कायदे करू शकते?

प्रश्न 3) भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 356 च्या गैरवापराला प्रतिबंध करण्यासाठी 'एस.आर. बोम्मई खटल्याद्वारे' (1994) प्रस्थापित केलेल्या तत्त्वांच्या संदर्भात, या अनुच्छेदाची व्याप्ती आणि उपयोजन यांचे चिकित्सक मूल्यमापन करा.

प्रश्न 4) भारताच्या राष्ट्रपतींचे स्थान, अधिकार आणि कार्ये यांची चर्चा करा.

प्रश्न 5) योग्य खटल्यांच्या संदर्भासह, भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकारक्षेत्र स्पष्ट करा.

P.T.O.

CLWP013071 103.171.133.183 27/04/2026 13:27:13 in-pnq-static-183-133-171-103

भाग – ब **[20]**

प्रश्न 6) भारतातील केंद्र आणि राज्ये यांच्यातील प्रशासकीय संबंधाचे चिकित्सक परीक्षण करा.

प्रश्न 7) न्यायिक निर्णयांच्या संदर्भात, केंद्र आणि राज्य विधिमंडळांच्या संसदीय विशेषाधिकारांची' चर्चा करा.

प्रश्न 8) भारतीय संविधानांतर्गत 'व्यापार, वाणिज्य आणि व्यवहाराच्या स्वातंत्र्याची व्याप्ती आणि महत्त्व तपासा.

प्रश्न 9) भारतातील पंचायत व्यवस्थेची रचना, अधिकार आणि कार्ये यांची चर्चा करा.

भाग – क **[15]**

प्रश्न 10) खालीलपैकी कोणत्याही तीन संक्षिप्त टीपांची उत्तरे द्या.

अ) न्यायाधिकरणे

ब) अर्थ विधेयक

क) राजमन्नार समिती

ड) लोकसेवा आयोग

इ) भारताचा निवडणूक आयोग

⌘⌘⌘

CLWP013071 103.171.133.183 27/04/2026 13:27:13 in-pnq-static-183-133-171-103

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2366

[Total No. of Pages : 4

[6632]-28

Fourth Year B.A. LL.B.
(Five Year Course)
LC-0702 : PROPERTY LAW AND EASEMENT
(2017 Pattern) (Semester - VII)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *From Part A, answer any three questions. Each question carries 15 marks.*
2) *From Part B, answer any two questions. Each question carries 10 marks.*
3) *Answer Question No. 10 as directed, Question No. 10 carries 15 marks in total.*
Figures to the right indicate full marks.

CLMP012101 123.63.142.189 29/04/2026 13:34:41

PART - A

[3 × 15 = 45]

Q1) What interest in the property gets transferred in exchange, differentiate between exchange and sale, discuss rights and liabilities of parties to exchange.

Q2) Differentiate between mortgage and charge and discuss types of mortgage.

Q3) Discuss conditions of transfer laid down in Section 10,11 and 12 of the Transfer of Property Act 1882 and its effect on transfer.

Q4) Explain the rule against perpetuity and transfer of property for the benefit of unborn.

Q5) Discuss 'election' under Section 35 of the Transfer of Property Act and its exceptions.

PART - B

[2 × 10 = 20]

Q6) Discuss gift of movable and immovable property, essentials of a valid gift along with the concept of universal donee and onerous gifts.

Q7) Discuss the essentials of valid transfer of immovable and movable property.

Q8) Define lease, differentiate between lease and license and discuss rights and liabilities of lessor and lessee.

Q9) What is easement? Discuss easement of necessity and quasi easement.

P.T.O.

PART - C

Q10) Write short notes on the following (Any Three) : [3 × 5 = 15]

a) Direction for accumulation

b) *Spes successionis*

c) Actionable claims

d) Dominant Owner

e) Kinds of properties

◆◆◆

CLWP012101
123.63.142.18 29/04/2026 13:34:41
CLWP012101
123.63.142.18 29/04/2026 13:34:41
CLWP012101
123.63.142.18 29/04/2026 13:34:41

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF-2366

[6632]-28

Fourth Year B.A. LL.B.

(Five Year Course)

LC-0702 : PROPERTY LAW AND EASEMENT

(2017 Pattern) (Semester - VII)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :
1) *भाग अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्नाला 15 गुण आहेत.*
2) *भाग ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्नाला 10 गुणआहेत.*
3) *निर्देशानुसार प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर द्या, प्रश्न क्रमांक 10 मध्ये एकूण 15 गुण आहेत.*
4) *उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.*

CLWP012101 122.63.142.18 29/04/2026 13:34:41

भाग - अ

[3 × 15 = 45]

प्रश्न 1) विनिमयात मालमत्तेतील कोणत्या अधिकारांचे हस्तांतरण होते? विनिमय व विक्री यात फरक करून, विनिमयातील पक्षांचे अधिकार व दायित्वे यावर चर्चा करा.

प्रश्न 2) गहाण व प्रभार यातील फरक सांगा. गहाणाचे प्रकार सांगा.

प्रश्न 3) संपत्ती हस्तांतरण अधिनियम 1882 मधील कलम 10, 11 व 12 तील अटी व त्यांचा हस्तांतरणावर होणारा परिणाम या बाबत चर्चा करा.

प्रश्न 4) शाश्वतता विरोधी नियम आणि अजात व्यक्तीच्या लाभार्थ हस्तांतरण या बाबतचे नियम स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) संपत्ती हस्तांतरण अधिनियम 1882 मधील कलम 35 मधील 'निवड' व त्या बाबतीतील अपवाद या वर चर्चा करा.

भाग - ब

[2 × 10 = 20]

प्रश्न 6) चल आणि अचल संपत्तीच्या वैध दानाचे महत्वाचे घटक कोणते आणि सर्वस्व आदाता आणि साभार दान यावर चर्चा करा.

प्रश्न 7) चल आणि अचल संपत्ती च्या वैध हस्तांतराणासाठीचे आवश्यक घटक या वर चर्चा करा.

प्रश्न 8) भाडेपट्टा व्याख्या लिहा? भाडेपट्टा आणि लयसन्स यातील फरक लिहा. पट्टकार आणि पट्टाद्दार यांचे अधिकार आणि दायित्व यावर चर्चा करा.

प्रश्न 9) सुविधाधिकार म्हणजे काय? सुविधाधिकारांची आवश्यकता आणि सुविधाप्राय अधिकार यावर चर्चा करा.

भाग – क

प्रश्न 10) संक्षिप्त टीप लिहा (कुठल्याही 3) **[3 × 5 = 15]**

अ) संचयाकरता निदेश

ब) स्पेस सकसेशिओनिस

क) कारवाईस योग्य मागणी हक्क

ड) अधीभोगी पालक

इ) संपत्तीचे प्रकार

◆ ◆ ◆

CL WP012101
123.63.142.18 29/04/2026 13:34:41
CL WP012101
123.63.142.18 29/04/2026 13:34:41
CL WP012101
123.63.142.18 29/04/2026 13:34:41

APR 2026

Total No. of Questions : 9]

SEAT No. :

PF-2367

[Total No. of Pages : 4

[6632]-29
F.Y. B.A. LL. B.
(Five Year Course)
LC-0703: Public International Law
(2017 Pattern) (Semester - VII)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from Part-A. Each question in Part-A is for 15 marks.*
2) *Answer any two questions from Part-B. Each question in Part-B is for 10 marks.*
3) *Answer question No.9 from Part-C as directed. The question No.9 is for 15 marks.*

PART-A

[3 × 15 = 45]

Q1) Discuss the Privileges and immunities of Diplomatic Envoy.

Q2) Examine the theories as to the relation between International Law & Municipal Law.

Q3) What are the essential elements of the state & explain different kinds of State.

Q4) What is Asylum? Discuss Kinds of Asylum?

Q5) State the purpose & Principles of the United Nations.

PART-B

[2 × 10 = 20]

Q6) Discuss "International Law is not true law".

Q7) Explain settlement of dispute under international law.

Q8) Explain the Sources of International law.

CLWP012101 123.63.142.18 02/05/2026 13:59:57

P.T.O.

PART-C

Q9) Write Notes on (Any three): **[3 × 5 = 15]**

a) Security Council.

b) Principle of Double Criminality.

c) Types of treaties.

d) Statelessness: Role of UNHCR.

◆ ◆ ◆

CLWP012101
123.63.142.18 02/05/2026 13:59:57
CLWP012101
123.63.142.18 02/05/2026 13:59:57
CLWP012101
123.63.142.18 02/05/2026 13:59:57

APR 2026

Total No. of Questions : 9]

PF-2367

[6632]-29
F.Y. B.A. LL. B.
(Five Year Course)
LC-0703: Public International Law
(2017 Pattern) (Semester - VII)
(मराठी रूपांतर)

वेळ: 3 तास] *[एकूण गुण: 80*

सूचना:

1) भाग – अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग – अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
2) भाग – ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग – ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
3) निर्देशानुसार भाग– क मधील प्रश्न क्रमांक 9 चे उत्तर द्या. प्रश्न क्रमांक 9 हा 15 गुणांचा आहे.

भाग–अ

[3 × 15 = 45]

Q1) राजनयिक दूताचे विशेषाधिकार आणि प्रतिकारशक्ती यावर चर्चा करा.

Q2) आंतरराष्ट्रीय कायद्यातील संबंधांबद्दलच्या सिद्धांतांचे परीक्षण करा.

Q3) राज्यासाठी आवश्यक घटक कोणते आहेत.

Q4) आश्रय (Asylum) म्हणजे काय? आश्रयाच्या प्रकारांची चर्चा करा?

Q5) संयुक्त राष्ट्रांचा उद्देश आणि तत्त्वे सांगा.

भाग–ब

[2 × 10 = 20]

Q6) "आंतरराष्ट्रीय कायदा हा खरा कायदा नाही" यावर चर्चा करा.

Q7) आंतरराष्ट्रीय कायद्यांतर्गत विवादाचे निराकरण स्पष्ट करा.

Q8) आंतरराष्ट्रीय कायद्याचे स्त्रोत स्पष्ट करा.

P.T.O.

CLWP012101 123.63.142.18 02/05/2026 13:59:57

भाग–क

Q9) टिंपा लिहा: (कोणत्याही तीन) [3 × 5 = 15]

अ) सुरक्षा परिषद

ब) दुहेरी गुन्हेगारीचे तत्व

क) करारांचे प्रकार

ड) राज्यहीनता: UNHCR ची भूमिका

◆ ◆ ◆

CLWP012101 123.63.142.18 02/05/2026 13:59:57

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2368

[Total No. of Pages : 4

[6632]-30

Fourth Year. B.A. LL.B.

(Fourth Year of Five-Year Law Course)

LP 0704 : Practical Training Paper I - Professional Ethics and Contempt of Court Law

(2017 Pattern) (Semester - VII)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.*
2) *Answer any two questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
3) *Answer any three questions from Part C. Each question in Part C is for 5 marks.*
4) *Figures to the right indicate full marks.*

PART - A [3 × 15 = 45]

Q1) Discuss the importance of legal profession. Analysis the development of this Nobel Profession during British Period and after Independence.

Q2) Enumerate the importance of Professional Ethics. Discuss the Duty of Advocates towards his clients, Court.

Q3) Discuss the meaning of Professional Misconduct and analysis the authority empowered under the Advocates Act, 1961 to punish for professional or other misconduct.

Q4) Discuss the defences available to the Condemner in the proceeding for Contempt of Court provided under the Contempt of Courts Act 1971.

P.T.O.

CLW012101 123.63.142.18 03/05/2026 13:50:01

Q5) Analysis any two of the following case Laws:

a) Ex-Capt Harish Uppal v. Union Of India, AIR 2003 SC 739

b) D Saibaba v. Bar Council of India, AIR 2003 SC 2502

c) Vishram Singh Raghubanshi v. State of UP, AIR 2011 SC 2275

PART - B **[2 × 10 = 20]**

Q6) Analysis the remedies available against contempt for court provided under the Contempt of Courts Act, 1971.

Q7) What do you mean by professional misconduct? Analysis the punishment provided in Advocate Act 1961 for professional misconduct.

Q8) Analysis the following case Laws:

a) Dr. Subramanian Swamy v. Arun Shourie, AIR 2014 SC 3020

b) In Re S Mulgaokar, AIR 1978 SC 717

Q9) Discuss the Composition of State Bar councils.

PART-C

Q10) Answer (Any Three) of the following. **[3 × 5 = 15]**

a) Punishments for contempt

b) Restrictions on advertising

c) Powers and Functions of Bar Council of India

d) Senior and other Advocates

e) Alteration in Roll of Advocates

⌘⌘⌘

CLWP012101 123.63.142.18 05/05/2026 13:50:01

Total No. of Questions : 10]

PF-2368

[6632]-30
Fourth Year. B.A. LL.B.
(Fourth Year of Five-Year Law Course)
LP 0704 : Practical Training Paper I - Professional Ethics and Contempt of Court Law
(2017 Pattern) (Semester - VII)
(मराठी रूपांतर)

वेळ: 3 तास] *[एकूण गुण: 80*

सूचना :

1) ***भाग अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.***
2) ***भाग ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.***
3) ***भाग क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.***
4) ***उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.***

भाग- अ [3 × 15 = 45]

प्रश्न 1) विधी व्यवसायाच्या महत्त्वाची चर्चा करा. ब्रिटिश काळात आणि स्वातंत्र्यानंतर या नोबेल व्यवसायाच्या विकासाचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 2) व्यावसायिक नैतिकतेचे महत्त्व स्पष्ट करा. वकिलांच्या त्याच्या ग्राहकांप्रती, न्यायालयाच्या कर्तव्यावर चर्चा करा.

प्रश्न 3) व्यावसायिक गैरवर्तणुकीच्या अर्थाची चर्चा करा आणि वकील कायदा, 1961 अंतर्गत व्यावसायिक किंवा इतर गैरवर्तनासाठी शिक्षा करण्यासाठी अधिकार प्राप्त झालेल्या प्राधिकरणाचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 4) न्यायालयाचा अवमान अधिनियम 1971 अंतर्गत प्रदान केलेल्या न्यायालयाच्या अवमानाच्या कार्यवाहीमध्ये निंदाकर्त्याला उपलब्ध असलेल्या संरक्षणाची चर्चा करा.

P.T.O.

प्रश्न 5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन केस कायद्यांचे विश्लेषण कराः

अ) माजी कॅप्टन हरीश उप्पल वि. युनियन ऑफ इंडिया, AIR 2003 SC 739

ब) डी साईबाबा वि. बार कौन्सिल ऑफ इंडिया, AIR 2003 SC 2502

क) विश्राम सिंह रघुबंशी विरुद्ध यूपी राज्य, AIR 2011 SC 2275

भाग- ब

[2 × 10 = 20]

प्रश्न 6) न्यायालयाचा अवमान अधिनियम, 1971 अंतर्गत प्रदान केलेल्या न्यायालयाच्या अवमानाविरूद्ध उपलब्ध उपायांचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 7) व्यावसायिक गैरवर्तन म्हणजे काय? व्यावसायिक गैरवर्तनासाठी वकील कायदा 1961 मध्ये प्रदान केलेल्या शिक्षेचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 8) खालील केस कायद्यांचे विश्लेषण कराः

अ) डॉ. सुब्रमण्यम स्वामी विरुद्ध अरुण शौरी, AIR 2014 SC 3020

ब) रे एस मुळगावकर, AIR 1978 SC 717

प्रश्न 9) राज्य बार कौन्सिलच्या रचनेची चर्चा करा.

भाग- क

प्रश्न 10) खालीलपैकी उत्तर (कोणतेही तीन) [3 × 5 = 15]

अ) अवमानासाठी शिक्षा

ब) जाहिरातींवर निर्बंध

क) बार कौन्सिल ऑफ इंडियाचे अधिकार आणि कार्ये

ड) ज्येष्ठ व इतर अधिवक्ता

इ) वकिलांच्या रोलमध्ये बदल

⌘⌘⌘

CLWP012101 123.63.142.18 05/05/2026 13:50:01

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2370

[Total No. of Pages : 4

[6632]-32

B.A. LL.B.

(Fourth Year of Five Years Law Course)

LO 0706 : INVESTMENT AND SECURITIES LAW

(2017 Pattern) (Semester - VII)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from part A. Each question in part A is for 15 marks.*
2) *Answer any two questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
3) *Answer any three questions from Part C. Each question in Part C is for 5 marks.*
4) *Figures to the rights indicate full marks.*

CLWP012101 122.63.142.18 07/05/2026 13:33:55

PART - A

[3 × 15 = 45]

Q1) "Trace the evolution and development of investment and securities laws in India. Highlight the major legislative milestones and reforms."

Q2) "Define securities and explain their classification. Discuss the role and significance of different types of securities in the financial market."

Q3) "Explain the functioning of the primary market in India. Analyze its benefits and limitations for both issuing companies and investors."

Q4) Discuss in detail the Investors Protection mechanism under various statutes.

Q5) Explain the concept of insider trading in India. Discuss the regulatory framework under SEBI and the Companies Act, 2013."

PART - B

[2 × 10 = 20]

Q6) Discuss in detail the salient features of Security Interest Act, 2002.

Q7) What are similarities and differences between Foreign direct investment & foreign institutional investors.

Q8) Discuss various advantages and general obligations of Mutual Funds.

Q9) Enumerate the process of listing of various securities with the help of different legislations.

P.T.O.

PART - C

Q10) **Answer any three of the following short notes :** **[3 × 5 = 15]**

a) Concept of Transnational Corporations

b) Takeover Code

c) The Debt Recovery Tribunal

d) Players in the Secondary Market

e) Debentures and Bonds.

♦ ♦ ♦

CLWP012101 123.63.142.18 07/05/2026 13:33:55

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF-2370

[6632]-32

B.A. LL.B.

(Fourth Year of Five Years Law Course)

LO 0706 : INVESTMENT AND SECURITIES LAW

(2017 Pattern) (Semester - VII)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :
1) *भाग–अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांसाठी आहे.*
2) *भाग–ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांसाठी आहे.*
3) *भाग–क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांसाठी आहे.*
4) *अधिकारांची आकडेवारी पूर्ण गुण दर्शवते.*

भाग – अ

[3 × 15 = 45]

प्रश्न 1) भारतातील गुंतवणुक आणि सिक्युरिटीज कायद्यांच्या उत्क्रांती आणि विकासाचा शोध घ्या. प्रमुख कायदेविषयक टप्पे आणि सुधारणांना हायलाइट करा.

प्रश्न 2) सिक्युरिटीज परिभाषित करा आणि त्यांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा. वित्तीय बाजारात विविध प्रकारच्या सिक्युरिटीजची भूमिका आणि महत्त्व यावर चर्चा करा.

प्रश्न 3) भारतातील प्राथमिक बाजारपेठेचे कार्य स्पष्ट करा. जारी करणाऱ्या कंपन्या आणि गुंतवणूकदार दोघांनाही त्याचे फायदे आणि मर्यादांचे विश्लेषण करा.

प्रश्न 4) विविध नियमांनुसार गुंतवणूकदार संरक्षण यंत्रणेचा तपशीलवार चर्चा करा.

प्रश्न 5) भारतातील अंतर्गत व्यापार संकल्पना स्पष्ट करा. एसईबीआय आणि कंपन्या कायदा, 2013 अंतर्गत नियामक चौकटीवर चर्चा करा.

भाग – ब

[2 × 10 = 20]

प्रश्न 6) सुरक्षा व्याज अधिनियम, 2002 च्या ठळक वैशिष्ट्यांविषयी तपशीलवार चर्चा करा.

प्रश्न 7) परकीय थेट गुंतवणूक आणि परदेशी संस्थात्मक गुंतवणूकदारांमधील समानता आणि फरक काय आहेत.

प्रश्न 8) म्युच्यूअल फंडाचे विविध फायदे आणि सामान्य जबाबदारी यावर चर्चा करा.

प्रश्न 9) वेगवेगळ्या कायद्यांच्या मदतीने विविध सिक्युरिटिजची यादी करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

भाग – क

प्रश्न 10) खालील तीन लहान नोटांना उत्तर द्या : [3 × 5 = 15]

अ) ट्रान्सनेशनल कॉर्पोरेशनची संकल्पना

ब) अधिग्रहण कोड

क) कर्ज पुनर्प्राप्ती न्यायाधिकरण

ड) माध्यमिक बाजारातील खेळाडू

इ) डिबेंचर्स आणि बाँड्स.

♦ ♦ ♦

CLWP012101
123.63.142.18 07/05/2026 13:33:55

1 APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2371

[Total No. of Pages : 4

[6632]-33

B.A. LL.B.

(Fourth Year of Five Year Law Course)

LO-0707 : CRIMINAL MINOR ACTS

(2017 Pattern) (Semester - VII)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from Part-A. Each question in Part-A is for 15 Marks.*
2) *Answer any two questions from Part-B. Each question in Part-B is for 10 Marks.*
3) *Answer any three questions from Part-C: Each question in Part-C is for 5 Marks.*
4) *Figures to the right indicate full marks.*

PART - A [45]

Q1) Define 'Organised Crime'. Discuss the interception of wire, electronic or oral communication and powers of the special courts provided under the Maharashtra Control of Organized Crime Act, 1999.

Q2) Explain in detail the various offences and punishments prescribed under the Prevention of Corruption Act, 1988.

Q3) Comment on the procedure regarding children in conflict with law under the Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015.

Q4) Discuss the object and application of the Information Technology Act, 2000 and explain the offences & punishments provided under the said Act.

Q5) Elucidate on the regulation, control and discipline of the Police Force under the Maharashtra Police Act, 1951.

PART - B [20]

Q6) Highlight on the objects and salient features of the Information Technology Act, 2000.

Q7) Elaborate various measures relating to control the abuse and illicit in narcotic drugs under the Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985.

Q8) Discuss the powers and duties of police under the Maharashtra Police Act, 1951. Critically explain the measures to regulate and control the procedure of police force.

Q9) Discuss the appointments of the special judges under the Prevention of Corruption Act, 1988 along with their powers under the said Act.

PART - C [15]

***Q10)* Write short note on (Any Three) :**

a) Juvenile Justice Board

b) Courts and Public Prosecutor under MCOCA

c) Authorities and Officers under NDPS Act, 1985

d) Procedure of investigation and trial laid down in I.T. Act, 2000

e) Executive powers and duties of the police under the Maharashtra Police Act, 1951.

CLWP012101 123.63.142.18 07/05/2026 13:35:20

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF-2371

[6632]-33
B.A. LL.B.
(Fourth Year of Five Year Law Course)
LO-0707 : क्रिमिनल मायनर कायदा
(2017 Pattern) (Semester - VII)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :
1) *भाग–अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग–अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.*
2) *भाग–ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग–ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.*
3) *भाग–क मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग–क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.*
4) *उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.*

भाग – अ [45]

प्रश्न *1)* संघटित गुन्हेगारीची व्याख्या लिहा. महाराष्ट्र संघटित गुन्हेगारी नियंत्रण कायदा, 1999 अंतर्गत प्रदान केलेल्या वायर, इलेक्ट्रॉनिक किंवा तोंडी संप्रेषण आणि विशेष न्यायालयांच्या अधिकारांची चर्चा करा.

प्रश्न *2)* भ्रष्टाचार प्रतिबंधक कायदा, 1988 अंतर्गत विहित केलेले विविध गुन्हे आणि शिक्षा यांचे तपशीलवार वर्णन करा.

प्रश्न *3)* बाल न्याय (मुलांची काळजी आणि संरक्षण) कायदा, 2015 अंतर्गत मुलांबाबतच्या कायद्याच्या विरोधातील प्रक्रियेवर टिप्पणी करा.

प्रश्न *4)* माहिती तंत्रज्ञान कायदा, 2000 च्या उद्देश आणि अनुप्रयोगाची चर्चा करा आणि या कायद्यांतर्गत प्रदान केलेले गुन्हे आणि शिक्षा स्पष्ट करा.

प्रश्न *5)* महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 अंतर्गत पोलीस दलाचे नियमन, नियंत्रण आणि शिस्त स्पष्ट करा.

भाग – ब [20]

प्रश्न 6) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, 2000 ची उद्दिष्टे आणि ठळक वैशिष्ट्यांवर प्रकाश टाका.

प्रश्न 7) अंमली पदार्थ आणि सायकोट्रॉपिक पदार्थ कायदा, 1985 अंतर्गत अंमली पदार्थांचा गैरवापर आणि बेकायदेशीर नियंत्रण करण्यासाठी विविध उपाययोजना विस्तृत करा.

प्रश्न 8) महाराष्ट्र पोलिस अधिनियम, 1951 अंतर्गत पोलिसांचे अधिकार आणि कर्तव्ये यांची चर्चा करा. पोलिस दलाच्या कार्यपद्धतीचे नियमन आणि नियंत्रण करण्यासाठीच्या उपाययोजनांचे विवेचन करा.

प्रश्न 9) भ्रष्टाचार प्रतिबंधक कायदा, 1988 अन्वये विशेष न्यायाधीशांच्या नियुक्त्यांसह त्यांच्या अधिकारांची चर्चा करा.

भाग – क [15]

प्रश्न 10) कोणत्याही तीन वर संक्षिप्त टीप लिहा.

अ) बाल न्याय मंडळ

ब) MCOCA अंतर्गत न्यायालये आणि सरकारी वकील

क) एनडीपीएस कायद्यांतर्गत अधिकारी आणि ऑफीसर

ड) I.T कायदा, 2000 – तपास आणि खटल्याची प्रक्रिया

इ) महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 अंतर्गत पोलिसांचे कार्यकारी अधिकार आणि कर्तव्ये

CLWP012101 123.63.142.18 07/05/2026 13:35:20

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2372

[Total No. of Pages : 4

[6632]-34

Fourth Year B.A. LL.B.

(Fourth Year of Five Years Law Course)

LO-0708 : COOPERATIVE LAW

(2017 Pattern) (Semester - VII) (Optional Paper - (d))

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Answer any three questions from Part A. Each question in Part A carries 15 marks.*
2) *Answer any two questions from Part B. Each question in Part B carries 10 marks.*
3) *Answer question No. 10 from Part C as directed. Question no. 10 carries 15 marks.*

PART - A

[3 × 15 = 45]

Attempt any three questions from part A.

Q1) Explain in detail various stages of growth and development of cooperative movement in India through five-year plan.

Q2) Define the Cooperative society. Explain the principles of cooperative society. What are the advantages and disadvantages of cooperative society?

Q3) Discuss the provision under the Maharashtra Cooperative Society Act, 1960 regarding the amalgamation, transfer, division or conversion of societies.

Q4) What constitutes cooperative dispute? 'Who are the parties to the dispute? Discuss legal provisions relating to it.

Q5) Explain the provisions under Maharashtra Cooperative Society Act, 1960 regarding offences and penalties.

P.T.O.

PART - B

[2 × 10 = 20]

Attempt any two questions from part B.

Q6) Explain the provisions relating to registration, cancellation and registration of cooperative society.

Q7) Examine the powers of liquidator Under Maharashtra Cooperative Society Act 1960.

Q8) Explain the provisions relating to state aid to cooperative society under Maharashtra Cooperative Society Act, 1960.

Q9) Explain the provisions under Maharashtra Cooperative society act relating to the annual general meeting and special general meeting.

PART - C

[3 × 5 = 15]

Q10) **Write short note on any three**

a) Difference between Partnership firm and Cooperative Society.

b) Types of cooperative society.

c) Appeal and review under Maharashtra cooperative society act.

d) Features of Multi-state Cooperative Society Act.

e) Difference between Cooperative Society and Company.

⌘⌘⌘

CLWP014311 43.227.21.98 07/05/2026 13:41:02 mx3

17 APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF-2372

[6632]-34
Fourth Year B.A. LL.B.
(Fourth Year of Five Year Law Course)
LO-0708 : COOPERATIVE LAW
(2017 Pattern) (Semester - VII) (Optional Paper - (d))
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :
1) *भाग अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्नाला 15 गुण आहे.*
2) *भाग ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्नाला 10 गुणा आहे.*
3) *प्रश्न क्रमांक 10 मध्ये दिलेल्या सूचनेनुसार प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रश्नाला क्रमांक 10 मधील प्रत्येक प्रश्नाला 5 गुण आहे.*

भाग - अ **[3 × 15 = 45]**

भाग अ मधील कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

प्रश्न 1) पंचवार्षिक योजनेद्वारे भारतातील सहकारी चळवळीच्या विकासाच्या विविध टप्प्यांचे तपशीलवार वर्णन करा.

प्रश्न 2) सहकारी संस्थेची व्याख्या करा. सहकारी संस्थेची तत्त्वे स्पष्ट करा. सहकारी संस्थेचे फायदे आणि तोटे काय आहेत?

प्रश्न 3) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, 1960 अंतर्गत सोसायट्यांचे विलीनीकरण, हस्तांतरण, विभाजन किंवा रूपांतरण यासंबंधीच्या तरतुदीची चर्चा करा.

प्रश्न 4) सहकारी विवाद म्हणजे काय? विवादाचे पक्ष कोण आहेत? त्यासंबंधीच्या कायदेशीर तरतुदीची चर्चा करा.

प्रश्न 5) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, 1960 अंतर्गत अपराध आणि शास्ती या संबंधीच्या तरतुदी स्पष्ट करा.

भाग – ब [2 × 10 = 20]

भाग ब मधील कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

प्रश्न 6) सहकारी संस्थेची नोदणी, नोदणी रद्द करणे यासंबंधीच्या तरतुदी स्पष्ट करा.

प्रश्न 7) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, 1960 अंतर्गत परिसमपकाच्या अधिकारांचे परीक्षण करा.

प्रश्न 8) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, 1960 अंतर्गत सहकारी संस्थांना राज्याच्या मदतीसंबंधीच्या तरतुदी स्पष्ट करा.

प्रश्न 9) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियमांतर्गत वार्षिक सर्वसाधारण सभा आणि विशेष सर्वसाधारण सभेशी संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा.

भाग – क [3 × 5 = 15]

प्रश्न 10) कोणतीही तीन टिपा लिहा :

अ) फरक स्पष्ट करा – सहकारी संस्था व भागीदारी

ब) सहकारी संस्थांचे प्रकार

क) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियमांतर्गत अपील आणि पुनरावलोकन

ड) बहु-राज्य सहकारी संस्था कायद्याची वैशिष्ट्ये

इ) तुलना करा – सहकारी संस्था आणि कंपनी

⌘⌘⌘

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PF-2373

[Total No. of Pages : 4

[6632]-35
Fourth Year B.A. LL.B.
(Fourth Year of Five Years Law Course)
LO-0709 : PRIVATE INTERNATIONAL LAW
(2017 Pattern) (Semester - VII)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *Each Question in Part A is for 15 Marks. Answer any three questions from Part A.*
2) *Each Question in Part B is for 10 Marks. Answer any two questions from Part B.*
3) *Answer question No. 10 from Part C as directed. The question No. 10 is for 15 marks.*

CLWP012101 123.63.142.18 07/05/2026 13:35:55

PART - A

[3 × 15 = 45]

Q1) Trace the historical development of Private International Law.

Q2) What is the Choice of Law Rules (Conflict of Law Rules)? Discuss the characterization of foreign element and foreign law.

Q3) What is the Law of Contract under Private International Law? Explain with reference to the autonomy of parties, presumptions of Proper Law of Contract & capacity to contract.

Q4) Explain the General Rules, *Lex Situs* with reference to movable and immovable property under Private International Law.

Q5) Elucidate on the Marriage, dissolution of marriage and divorce with reference to choice of law under Private International Law.

PART - B

[2 × 10 = 20]

Q6) Explain the sources of Private International Law.

Q7) Discuss the transfer of property under Private International Law with reference to debts, Mortgage, Pledge.

Q8) Describe the Choice of Law Rules pertaining to Legitimacy, Legitimization and Adoption.

Q9) Write a detailed note on basis of enforcement of foreign judgments.

P.T.O.

PART - C

Q10) **Write Short Notes on any three of the following :** **[3 × 5 = 15]**

a) Relationship between Public International Law and Private International Law

b) Domicile of Origin

c) Judicial Separation

d) Non-Contractual Obligations: Law of torts, Defenses, Damages

e) Nationality or citizenship

◆ ◆ ◆

CLWP012101
123.63.142.18 07/05/2026 13:35:55
CLWP012101
123.63.142.18 07/05/2026 13:35:55
CLWP012101
123.63.142.18 07/05/2026 13:35:55

APR 2026

Total No. of Questions : 10]

PF-2373

[6632]-35
Fourth Year B.A. LL.B.
(Fourth Year of Five Years Law Course)
LO–0709 : PRIVATE INTERNATIONAL LAW
(2017 Pattern) (Semester - VII)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :
1) *भाग–अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे. भाग अ मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या.*
2) *भाग–ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे. भाग ब मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.*
3) *भाग–क मधील प्रत्येक प्रश्न क्रमांक 10 चे निर्देशानुसार उत्तर द्या. प्रश्न क्रमांक 10 हा 15 गुणांचा आहे.*

भाग – अ

[3 × 15 = 45]

प्रश्न 1) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याच्या ऐतिहासिक विकासाचा मागोवा घ्या.

प्रश्न 2) कायद्याच्या निवडीचे नियम (कायद्यातील संघर्षाचे नियम) काय आहेत? परकीय घटक आणि परकीय कायद्याच्या वैशिष्ट्यांवर चर्चा करा.

प्रश्न 3) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्यांतर्गत कराराचा कायदा काय आहे? पक्षांची स्वायत्तता, योग्य करार कायद्याची गृहितके आणि करार करण्याची क्षमता यांच्या संदर्भात स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्यांतर्गत जंगम आणि स्थावर मालमत्तेच्या संदर्भात सामान्य नियम, लेक्स सिटस (Lex Situs) स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्यांतर्गत कायद्याच्या निवडीच्या संदर्भात विवाह, विवाहाचे विघटन आणि घटस्फोट यावर प्रकाश टाका.

भाग – ब

[2 × 10 = 20]

प्रश्न 6) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याच्या स्रोतांचे स्पष्टीकरण द्या.

प्रश्न 7) कर्ज, गहाण, तारण यांच्या संदर्भात खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्यांतर्गत मालमत्तेच्या हस्तांतरणावर चर्चा करा.

प्रश्न 8) वैधता, वैधीकरण आणि अवलंबन यांच्याशी संबंधित कायद्याच्या निवडीच्या नियमांचे वर्णन करा.

प्रश्न 9) परदेशी न्यायनिर्णयांच्या अंमलबजावणीच्या आधारावर सविस्तर टीप लिहा.

P.T.O.

भाग – क

प्रश्न *10)* खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर टिपा लिहा : [3 × 5 = 15]

अ) सार्वजनिक आंतरराष्ट्रीय कायदा आणि खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायदा यांच्यातील संबंध

ब) मूळ निवासस्थान

क) न्यायिक विभक्तता

ड) गैर – करारात्मक बंधने : अपकृत्य कायदा, संरक्षण, नुकसानभरपाई

इ) राष्ट्रीयत्व किंवा नागरिकत्व

◆ ◆ ◆

CLWP012101 123.63.142.18 07/05/2026 13:35:55